

Hvem er vi?

Her beskriver I kort jeres stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for jeres pædagogiske arbejde.

Børnehuset Bakkegården er placeret på en villavej i Jægerspris, tæt på Jægerspris skole og bymidten. Vi er normeret til 65 enheder fordelt på børn mellem 0 – 6 år. Vi har 2 børnehavegrupper med børn fra 3 – 6 år og en vuggestuegruppe med børn fra 0 – 3 år. Bakkegården har eksisteret i snart 41 år. For 20 år siden, blevet der bygget en tilbygning, som den dag i dag bruges af vuggestuegruppen.

Vuggestuen har 2 rum, hvor det ene af rummene bliver brugt til motorik og kreativt værksted. Til motorik bruger vi blandt andet en motorikbane, som udfordrer børnenes motoriske udvikling. Hver børnehavegruppe har stue med et lille rum hørende til. Så har vi et fællesrum, hvor alle i Bakkegården mødes hver fredag og synger sange i fællesskabets ånd, synger børnehavens og vuggestuens månedlige sang og månedens rim og remse. Udover fælles samling bliver rummet også brugt til fælles leg på tværs af grupper, som er med til at skabe nogle nye legerelationer, kreativt værksted og rytmik.

Legepladsen er stor og rumlig, og indeholder en masse gode legeredskaber og muligheder. Legepladsen er inddelt i high and low arouseal. Det vil sige, at vi blandt andet har et miljø i hjørnet af legepladsen med hængekøjer, en indhegnet boldbane, gynges- og klatremiljø samt små hygehuler, som bliver brugt rigtig meget om sommeren. Vi tager ofte musik og rytmik med ud på legepladsen, og benytter det store ude areal vi har. På legepladsen har vi en pergola, som vi benytter hele året. Der står bord/bænkesæt, hvor børnene leger med Lego, tegner, spiller spil og får historielæsning. I vuggestuen kan legepladsen inddeles i to, så det giver mulighed for børnegruppen i to, som giver mulighed for at opdele børnene efter alder og legerelationer. Derudover kan der åbnes op ind til børnehavens legeplads.

Der er ansat 5 pædagoger, 2 pædagogiske assistenter, 2 medhjælpere og en pædagogisk leder.

Vi sætter stor pris på at bruge vores nærmiljø og natur, som både er skov og vand. Vi har blandt andet ture til Jægerspris slot og Slotsparken. Vi benytter os rigtig meget af skovarealet omkring Tyreshøj.

Vi bevæger os rundt i alle læreplanstemaer i vores pædagogiske praksis. Vi har meget fokus på blandt andet fællesskab og de sociale værdier, som vi oplever især understøttes indenfor natur, udeliv og science. Vi oplever der kommer en anden fordybelse og fællesskab hos børnene i både vuggestue og børnehaven.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os, og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Bakkegården opfatter vi det enkelte barn som unikt med egne følelser, holdninger og drømme for fremtiden. Det betyder, at det enkelte barn skal involveres og have indflydelse på egen situation. Vi har et anerkendende børnesyn. Vi mener, at det er en værdi i sig selv at være barn. I relationer med andre og i tilknytning til andre, vokser og udvikles.

Ud fra børneperspektivet tager vi afsæt i vores viden om forskellige måder at lære på. Barnet er i læring hele dagen – på legepladsen, i garderoben, på toilettet, på turen ud af huset og på stuen. Der er potentiale for læring i alle aspekter af vores hverdag, også de voksenstyret og dem børnene selv sætter i gang. Legen har værdi, og er vejen til udvikling.

Vi skaber børnefællesskaber blandt andet ved gruppetid, spisning og fælles aktiviteter på stuen og på legepladsen. Der tages højde for børnefællesskaber på kryds af alder, køn og kultur. Vi sammensætter lege og læringsrum for at understøtte det enkelte barns relationer/integration til de øvrige børn.

Vi vægter læring i legen højt i Bakkegården. Der skal være plads til leg men også voksenstyret aktiviteter, som børnene kan opleve som leg.

Forældrene er de vigtigste voksne for barnet, og har derfor hovedansvaret for barnets liv, udvikling og opvækst. Vi informerer forældrene om vores fokuspunkter, og betragter dem som de vigtigste aktører i barnets dannelse.

Pædagogisk læringsmiljø

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det er et krav, at det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet skal være til stede hele dagen. Det betyder, at det pædagogiske læringsmiljø i forbindelse med både børnenes leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige rutiner, skal give børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Det betyder, at børnenes læring ikke er afgrænset til halvanden times pædagogiske aktiviteter om formiddagen, men finder sted gennem hele dagen.

Vi er anerkendende tydelige og nærværende voksne, som følger "barnets spor", og som går forrest i planlagte pædagogiske aktiviteter.

Der bliver skabt et trygt læringsmiljø, hvor børnene kan udfolde sig på deres egne vilkår. Ser det enkelte barns behov, personlighed, styrker og svagheder. Der tales med børnene og ikke til eller om.

Vi skaber sammen med børnene pædagogiske læringsrum med legestationer, som inspirerer til en god og udviklende leg. Vi tænker pædagogisk læringsmiljø ind i vores indretning, læserum, bogstavrim på væggene, billeder og samtale/dannelse – ugens ophæng for at skabe et styrket fokus på enkelte ord/begreber. Særlige aktiviteter planlægges med henblik på hele børnegruppen som det enkelte barn.

Vi skaber en struktureret planlagt hverdag, så alle ved, hvad de skal.

Hele dagen er udvikling, og derfor skal der sættes tid og ressourcer af til selv de mindste ting. Som fagpersoner er vi bevidste og reflekterer over, alt det man gør, siger og viser. Vi lytter til børnene, ser dem og booster dem i deres udvikling inden for alle aspekter af udviklingstrinene.

Samarbejde med forældre om børns læring

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Et godt samarbejde mellem forældre og institutionen er vigtigt for barnets trivsel og udvikling. Det er derfor vigtigt med gensidig daglig dialog. Det første møde er vigtigt – vi har særligt fokus på for-besøg. Vuggestuebørnene kommer på besøg inden opstart i børnehavegruppen. Dagplejen har mulighed for at komme på besøg i børnehavegruppen og er velkommen til at bruge Bakkegården legeplads. Ved det første møde med forældrene aftales indkøringsforløbet og andre praktiske ting, som er vigtige for en god start. Vi informerer forældrene om vores pædagogiske indhold på forældremøder og samtaler. Ved løbende dialog beretter vi om barnets styrker og indsatsområder, og vejleder forældrene i at støtte op om barnets udvikling. Og så er der daglig information til forældrene på tabulex.

Vi har forskellige arrangementer som julehygge og fællesspisning. Vi er meget optaget i Bakkegården af overgangene mellem vuggestue og børnehaven samt videre i skole/SFO i forbindelse med forældresamarbejdet. Vi skemalægger forældresamtaler i god tid og sikrer forberedelse som diverse test og observationer.

Fire gange om året bliver der afholdt husrådsmøder med deltagelse af nogle forældre og den pædagogiske leder. Her drøftes blandt andet Bakkegårdens aktiviteter og eventuelle nye tiltag.

Børn i udsatte positioner

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vi definerer børn i udsatte positioner, som enten børn med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, eller børn der periodevis er sårbare, fordi de forbigående belastes af et for dem alvorligt problem i deres familie eller nære miljø. Eller børn der er truede, fordi de er belastede af vedvarende problemer i deres familie eller nære miljø.

Vi har faglig sparring/supervision i Bakkegården med psykolog og logopæd, hvilket er en meget vigtig pædagogisk komponent, hvor vi sikrer os de bedste betingelser for det udsatte barn. Her tilrettelægges handleplan, LP med mere. Skemalagte aktiviteter for det enkelte barn, sikrer os barnets bedste forudsætning for trivsel og udvikling. Derudover kan vi tage barnet op på tværsteammøder. Her sidder kommunens vifte af forskellige faggrupper klar med råd og vejledning til rette tiltag. Og så samarbejder vi med kommunens special- og udviklingspædagoger.

Vi har altid en pædagogisk bagdør til udsatte børn, og har fokus på at understøtte disse børn lidt ekstra.

Har vi en bekymring vedrørende et barn, bruger vi også vores stuemøder og fagmøder til at lægge en pædagogisk handleplan for det videre arbejde.

Når et barn i en udsat position har det svært, tilbydes barnet en pædagogisk bagdør. F.eks. at give barnet lov til at blive inde og vælge en kammerat at lege med. Eller der bliver tilbudt nogle andre legeaktiviteter, som er tiltænkt til den situation, som barnet er i. Få skabt ro og balance i barnet.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i børnehuset tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Bakkegården skemalægger vi i ugeplanen gruppetid for de kommende skolebørn, hvor vi arbejder med henblik på overgang mellem børnehave og skole/SFO. Førskoleaktiviteter er vigtige. Aktiviteter der omhandler læring om dem selv, deres kammerater, demokrati, følelser, grænser, kultur – herunder legekultur, køkultur, samt hvordan vi kommunikerer med hinanden.

Der bliver afholdt brobygning med alle de kommende skolebørn i Jægerspris-området, og der er besøg i SFO'en på Jægerspris skole.

Derudover bliver der holdt samarbejds møder med skolen, hvor der bliver drøftet forventninger til hinanden, og hvor skole og børnehave fortæller, hvad de laver med børnene, hvordan de forbereder dem til SFO og skolestart.

Vi vurderer skoleparathed, udarbejder overgangsark til skolen og holder afsluttende forældresamtaler.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi har blandt andet kulturstier, hvor de ældste børn besøger J.F. Willumsens museum og Færggården, og de mellemste børn besøger det lokale bibliotek samt for besøg af musikskolen. Alle fire steder er der planlagt nogle aktiviteter til børnene. Hver kulturstisinstitution har forberedt en aktivitet, som personalet sammen med børnene forbereder sig på, inden man tager afsted. Vi har en kultursti-kuffert, hvor der ligger materiale fra de fire steder, og som også kan bruges til at opbevare de ting, som børnene får med hjem, og som kan bruges til evaluering sammen med børnene i Bakkegården

Udover kulturstier tager vi på tur i nærområdet. Ture til lokale seværdigheder, teater, biografure, besøge Jægerspris Slot, brandstationen, møllen, skoven med Tyreshøj, Lystbådshavnen og andre legepladser.

Inddragelse af lokalsamfundet og Jægerspris fantastiske natur giver børnene et indblik i den by de bor i. Udvider deres horisont. Hvad giver det børnene at kende deres lokalområde? Det giver børnene en viden, som de blandt andet kan give videre til deres legerelationer og familie.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I Bakkegården er der muligheder både inde som ude til at udfordre børnenes fysik. Indenfor benytter vi motorikbanen, ofte i vinterhalvåret. Vi vægter at være ude hver dag. Her forefindes fysiske udfordringer i et naturligt og legende element. Vi laver motorikbaner, cykelbaner, sansebaner osv. Man skal kunne lege uforstyrret.

Sørger for frisk luft i forhold til, at børnene kommer ud hver eneste dag. Skaber rum til bevægelse både inde som ude. Æstetisk indretning som stimulerer syn og tankevirksomhed, billedkunst fremstillet af børnene, små virtuelle historier, månedens rim, remser og sang, som kan give anledning til samtale med det enkelte barn.

Vi møder hvert barn med anerkendende tryghed og åbne arme for at sikre os, at barnet føler både fysisk og psykisk velvære og trivsel i Bakkegården. Laver aktiviteter der styrker det psykiske miljø, som for eksempel børnemassage og børneyoga.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Lære barnet at blive selvhjulpne og selvstændig – f.eks. hjælpe barnet til at lære at tage tøj på/af, lære at spise selv, øve toiletbesøg, synge sange med navne, møde barnet anerkendende i dets forskellige rammer og udviklingsniveauer, være lyttende og give positiv respons, rum og rammer til fordybelse, hvor barnet selv kan nå legetøjet samt understøtte barnets gåpåmod – at turde noget nyt.

Sørge for at barnet oplever, at de er værdifulde for fællesskabet. Samt forståelse for, at alle er unikke og har værdi. Vi tilrettelægger vores dagligdag ud fra børneperspektivet. Når vi for eksempel laver en motorikbane, går vi ind og ser, hvad det er for en børnegruppe – aldersmæssigt og udviklingsmæssigt/motorisk – og bygger derefter banen op ud fra det.

Til frokost skiftes børnene (1-2 børn) til at dække bord og dele madkasser ud, hvilket er med til at barnet øver sig i selvstændighed og socialisering.

Vi inddrager barnet i beslutningsprocesser (introduktion til demokrati), og følge alle børns niveau og aldersdifferentiering. At barnet deltager i praktiske opgaver i hverdagen for at støtte op om dets ansvarlighed og selvstændighed, samt give barnet udfordringer igennem forskellige aktiviteter, som formår at flytte grænser og give succesoplevelser, uden at vi presser for meget eller for lidt.

Børnene skal ses, mærkes og føle sig hørt. Vi er anerkendende og nærværende og understøtter det enkelte barn i sin udvikling.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

På Bakkegården betyder det, at vi i samspil med barnet ser det og er opmærksomme på dets behov. At børnene leger med hinanden, og oplever glæden ved fællesskab. Børnene lærer at hjælpe hinanden og være opmærksomme på – hvad kan jeg, hvad kan du!

Skabe fokus på at de er en del af en helhed. Vi er med i børnenes lege, og vi opfordrer børnene til at søge nye sociale relationer og sammensætter ud fra pædagogiske overvejelser eksempelvis spisegrupper, turmakker, legegrupper osv.

Børnene skal lære at lege og forhandle. Det er ikke en medfødt evne.

Vi laver aktiviteter og skaber relationer på tværs af stuerne, alder, kultur og køn. Alle i Bakkegården mødes hver fredag og synger sange i fællesskabets ånd, synger børnehavens og vuggestuens månedlige sang og månedens rim og remse.

Legen og læringsmiljøet er med til at skabe nye relationer, og i dette læringsmiljø lærer barnet at mestre konflikter og udvise empati i det sociale fællesskab.

Børnene introduceres til grupperegler – medbestemmelse/ejerskab og ansvar for fællesskabet.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale.

Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi har daglig samling om formiddagen hvor sang og sangkufferter er i fokus i vuggestuen – vi spejler børnene i deres sprog og udtryksformer. Rim og remser – der introduceres til sprogets forskelligheder. Der sættes ord på omgivelserne, handlinger og oplevelser. Vi er, som voksne, rollemodeller, og den måde vi kommunikerer på, smitter af på børnene. Der er fokus på samtale med hvert enkelt barn for eksempel ved bleskift, garderobe og frokost – vente 10 sekunder, 5 turtagninger osv., fælles fokus, øjenkontakt og at blive set og hørt. Der hænger billeder på stuen, som kan give anledning til samtale og dialog.

Vi planlægger aktiviteter, der styrker begrebsverden. Vi har opmærksomhed på anerkendende samspil. Vi sætter ord på handlinger og udfordre børnene til sproglig kreativitet. Vi viser børnene forskellige måder at udtrykke sig på. Vi holder samlinger og børnemøder, hvor vi blandt andet snakker med børnene om samtalsregler – kunne lytte/tale og vente på tur.

Vi arbejder med børnenes mimik og kropssprog, for at kunne aflæse kropssproget i forhold til venskaber, følelser, kultur og grænser. På Bakkegården taler vi pænt til og med hinanden.

Vi skaber struktur og forudsigelige rammer ved daglig rytme og planlægning af aktiviteter.

Barnet sprogscreenes i alderen 3 og 5 år af institutionens sprogpædagog.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi sanser, oplever, føler og mærker verden igennem vores krop. Jo bedre børnene mærker og sanser ud fra deres krop, jo mere er de tilstede i verden og kan lære. Vi skaber rammer, hvor børnene får mulighed for at bruge deres krop ved at brygge motorikbaner, hvor de kan kravle op og ned, og træde på forskellige underlag med deres bare fødder. Der leges med kartoffelmel, mudder og duftes til blomster.

Vi er opmærksomme på barnets fysiske udvikling og søger professionel assistance, hvis vi finder det nødvendigt.

Bakkegården skabes de fysiske rammer – så alle børn udfordres på legepladsen og indenfor. Børnene lærer om kroppen, hvad de forskellige dele på kroppen hedder, og hvad de bruges til i forbindelse med sang og samtaler. Vi laver bevægelseslege – sanglege, kongens efterfølger, tumlelege m.m. Der er plads til alle kroppe, plads til bevægelse, plads til de stille og de vilde lege.

Der er bevægelses- og sansemotoriske aktiviteter i gruppetid, for eksempel fodbad med isterninger, citroner og lavendel fra legepladsen. Baljer med små og store sten, som børnene træder på, og mærker hvordan det føles.

Turer ud af huset, vi benytter ofte vores grønne område ved Tyrashøj, hvor børnene får motoriske opgaver og udfordringer undervejs, for eksempel kramme træer, tumle ned af bakken og kravle/gå baglæns op igen.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
-

Læringsrummet er primært set i udelivet og vores nærmiljø, men kan også bringes ind på stuen. Plukke blomster og grene og pynte med i huset. Smage vores frugt fra vores frugttræer.

Børnene skal se, høre, føle, smage og lugte naturen. Der er fokus på de nære "ting" i nærmiljøet – legepladsen eller skoven. Følge årstiderne, fuglene i træerne og på himlen, myrerne ude og inde. Bladene når de springer ud/skifter farve og falder af. Bænkebidere. Krible/krable.

Vi oplever og undersøger naturen med mindre børnegrupper og skaber tid til fordybelse. Vi laver så og planteprojekter – vi har en bedsteforældredag, hvor vi sår og planter blomster på legepladsen. Vi har udedage i alt slags vejr, hvor vi laver bål og sommetider bålmad.

Vi laver små forsøg/science-projekter, hvor børnene kan undersøge – kan en sten svømme/flyde? Hvorfor/hvorfor ikke?

Børnene undersøger, søger viden for eksempel via google og kigger på ting.

Der bliver lavet insekt-hoteller. Vi stiller et akvarie på legepladsen, hvor børnene har mulighed for at putte de dyr de finder, ned i, til nærmere undersøgelse. Vi har mange planter på legepladsen, som besøges af mange forskellige insekter. Insekter som vi kan undersøge.

Personalet er nysgerrig sammen med børnene og undersøger alt, der er omkring os.

Vi vægter at indvie børnene i bæredygtighed. Vi italesætter hvad der er godt og skidt for natur og miljø. Når vi er på tur, samler vi skrald op og taler om bæredygtighed, natur og miljø.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi vil understøtte det pædagogiske læringsmiljø, så at alle børn indgår ligeværdige i børnefællesskabet, ved at få indsigt og forståelse for egne og andres ligheder og forskelligheder. Vi afholder blandt andet fastelavn, påske og Lucia i Bakkegården, hvor kulturelle baggrunde kommer til udtryk. Her i blandt også forskellige nationaliteter.

Vi vil skabe læringsrum, hvor det at være kreative, nysgerrige og undersøgende vægtes. Vi præsenterer forskellige materialer for børnene. Vi maler blandt andet med forskellige slags materiale. Vi tager i børneteater og hører musik.

Vi sammenligner os selv med andre og finder ligheder og forskelligheder.

Vi fejrer fødselsdage om formiddagen i forbindelse med samling.

Teater, kunst og musik - igennem kulturstier bliver børnene præsenteret for forskellige kulturelle udtryksformer. Vi kommer i teater, og går i biografen. Tre gange om året får vi besøg af musikpatruljen. Der laves projekter, der giver børnene kendskab til de danske traditioner. Vi besøger biblioteket og andre kulturtilbud i Frederikssund kommune.

Evalueringskultur

Lederen af børnehuset/dagplejen er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af børnehuset/dagplejen er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan f.eks. beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Dokumentation foretages primært digital på daglig basis via Tabulex. Men vi udstiller også løbende billeder/produkter/materialer, som børnene har produceret i vores børnehus på opslagstavler og vægge. Der skal skabes tid og rum for refleksion og evaluering. Vi er nysgerrigt undersøgende i vores pædagogiske praksis. Vi evaluerer ved at undersøge i børneperspektivet – altså evaluerer gennem børnenes udtryk og trivsel. via interviews og børnemøder.

Vi vil på fagmøder og stuemøder evaluere de pædagogiske læringsmiljøer. På dagsorden er det et fast punkt, hvor vi under drøftelse af et pædagogisk forløb, sikrer os om, at vi gør det, vi tror vi gør. Svaret findes i evalueringen og refleksionen.

I det pædagogiske læringsmiljø er der plads til at fejle, til at opleve/opdage nye metoder, og til at mærke når tingene lykkedes. Vi er anderkendende overfor hinanden, og følelsen af at det man siger, ikke bliver set ned på, men hørt på. Vi er alle forskellige, hvilket er en stor styrke, og som der skal være rum til.